

Učební úlohy ve výuce

Seminář k pedagogické diagnostice

Učební úloha

- škála všech učebních zadání, které od žáků vyžadují kognitivní řešení
- nesmí být ojedinělé nebo náhodně seskupené
- vytváření programových souborů úloh
 - od jednoduchých ke složitým
 - od algoritmických k tvořivým
- jsou podřízeny výukovému cíli

Role učebních úloh ve výuce

- pronikají celým vyučovacím procesem
- jsou jen jednou ze složek vyučovacího procesu
- jsou zadávány úlohy se vzrůstající náročností
- vycházejí z výukového cíle a pomáhají ho plnit, jejich pomocí je cíl ověřitelný

Podle čeho jsou učební úlohy tříděny?

- Učební úlohy jsou většinou tříděny podle kognitivní náročnosti myšlenkových operací, které jsou potřebné k jejich řešení.

Které myšlenkové operace známe?

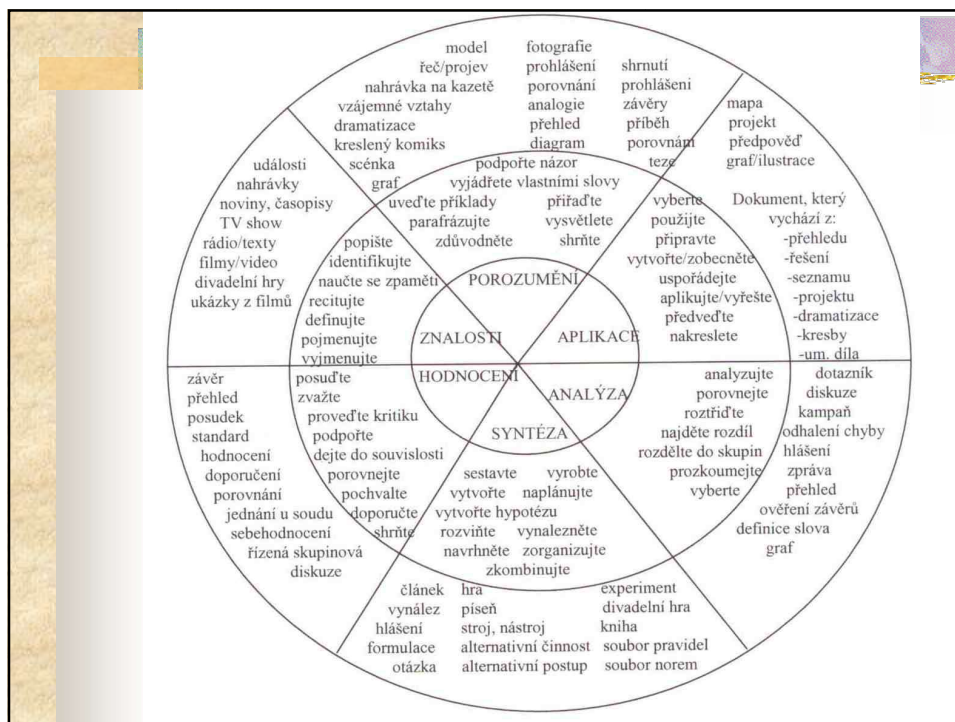
- např. analýza, syntéza, komparace, kategorizace, indukce, dedukce, interpretace, transformace, verifikace, atd.

Které taxonomie učebních úloh známe?

- Taxonomie učebních úloh dle Blooma
- Revidovaná taxonomie učebních úloh dle Blooma
- Taxonomie učebních úloh dle Tollingerové

Taxonomie dle Blooma

- znalosti
- porozumění
- aplikace
- analýza
- syntéza
- hodnocení

Revidovaná Bloomova taxonomie

- zapamatování
- znalost
- porozumění
- aplikace
- analýza
- hodnocení
- tvořivost

Taxonomie dle Tollingerové

■ Úlohy vyžadující

1. pamětní reprodukci poznatků
2. jednoduché myšlenkové operace s poznatků
3. složité myšlenkové operace s poznatků
4. vyžadující sdělení poznatků
5. vyžadující tvořivé myšlení

Úkol: stáhněte si soubor Tollingerova.pdf, přečtěte si podrobné třídění kategorií, a pokuste se rozřadit slovesa (která jsou součástí souboru) do připravené tabulky. Co se dá z vyplněné tabulky vyčíst? Jak asi výuka vypadala? Jak bychom slovesa klasifikovali dle Blooma? Možné řešení je na dalších slidech.

Zadání úlohy		Kategorie									
1	Určete výhody a nevýhody										
2	Definujte										
3	Pojmenujte										
4	Spočítejte spotřebu										
5	Na základě uvedeného popisu stanovte										
6	Posuďte										
7	Popište										
8	Pojmenujte ty části, které										
9	Jak lze rozdělit										
10	Zopakujte si										
Kategorie učební úlohy	Pořadové číslo úlohy	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1											
2											
3											
4											
5											

Zadání úlohy	Kategorie
1 Určete výhody a nevýhody	2.6
2 Definujte	1.3
3 Pojmenujte	1.2
4 Spočítejte spotřebu	2.1
5 Na základě uvedeného popisu stanovte	3.4
6 Posudte	2.5
7 Popište	1.4
8 Pojmenujte ty části, které	1.2
9 Jak lze rozdělit	2.6
10 Zopakujte si	1.3

Kategorie učební úlohy	Pořadové číslo úlohy									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1		x	x				x	x		x
2	x			x		x			x	
3					x					
4										
5										

Tvorba učebních úloh/otázek

- Vyberte si jednu pohádku, kterou dobře znáte, a vytvořte k ní sadu šesti učebních úloh nebo otázek (tak aby každá směřovala do jiné kategorie Bloomovy taxonomie)

Kde se dozvím víc o učebních úlohách?

- Kalhous, Z.; Obst, O. *Školní didaktika*. Praha : Portál, 2002, s. 238–336.
- Tollingerová, D. Úvod do teorie a praxe programované výuky a výcviku. *Odborná výchova*, 21, 1970/71, č. 5.
- BLOOM, B.S.(Ed.). *Taxonomy of Educational Objectives, The Classification of Educational Goals. Handbook I: Cognitive Domain*. New York: David McKay, 1956.
- BYČKOVSKÝ, P.; KOTÁSEK, J. Revize Bloomovy taxonomie edukačních cílů. *Pedagogika*, 2004, roč. LIV, č. 3, s. 227-242.